



**Protokół nr 43/2017
z posiedzenia Komisji Rozwoju Przestrzennego i Architektury
Rady Miejskiej Wrocławia
z 5 października 2017 roku**

BRM-DPP.0012.8.11.2017

Posiedzenie komisji prowadziła przewodnicząca Agnieszka Kędzierska. Na ogólną liczbę 10 radnych, nieobecni usprawiedliwieni byli radni: Jerzy Władysław Skoczylas, Tomasz Hanczarek, Piotr Maryński, Andrzej Nabzdyk. Lista obecności osób zaproszonych stanowi załącznik do protokołu.

Porządek posiedzenia:

Prezentacja projektu **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia**.

Przewodnicząca Agnieszka Kędzierska - *Jesteśmy już po wielu konsultacjach społecznych, w których brali udział mieszkańcy Wrocławia oraz radni. Poza dzisiejszym posiedzeniem komisji, odbędzie się jeszcze jedno posiedzenie, które planowane jest pod koniec października, czyli po konsultacjach, po ostatecznych uwagach, kolejnych poprawkach projektu. W dniu dzisiejszym będzie możliwość wysłuchania prezentacji Studium i przeprowadzenia dyskusji.*

Przewodnicząca Agnieszka Kędzierska poprosiła Pana Adama Grehla Wiceprezydenta Wrocławia o wprowadzenie do prezentacji nowego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia.

Pan Adam Grehl Wiceprezydent Wrocławia – *Pani Przewodnicząca, Szanowni Państwo chciałem podziękować w imieniu Pana Prezydenta Wrocławia za przyjęcie tego zaproszenia. Mamy absolutnie świadomość, że pośród setek uchwał, które Wysoka Rada przyjmuje, proponujemy Państwu w najbliższym czasie dokument wyjątkowy, rzadko podejmowana uchwała. Mamy świadomość, że jest to dokument bardzo obszerny, wieloaspektowy. Chcieliśmy prosić o taki udział Państwa Radnych na różnym etapie tak, żeby przed podjęciem uchwały, już nie da się nadrobić tego czasu, dlatego bardzo dziękuję za przyjęcie zaproszenia i chcę tylko przypomnieć, że zarówno w informacjach Prezydenta, informowaliśmy o kolejnych etapach, mieliśmy też krótką prezentację na sesji i chciałem też jeszcze powiedzieć, że propozycją spotkania, posiedzenia komisji poszerzonej o innych radnych, którzy nie należą do tej komisji, wierzę w możliwie dużo informacji przed przyjęciem przekazać, dać możliwość zadawania pytań, wyrażania Państwa opinii. Są rzeczy, na które chciałbym zwrócić uwagę. Podchodzimy do tego dokumentu w wyjątkowy sposób, jeżeli chodzi o informowanie mieszkańców, partycypację, możliwość zgłaszania uwag, nie ograniczając się do wymogów ustawowych. Będziemy chcieli to pokazać.*

Komisja Rozwoju Przestrzennego i Architektury
Sukiennice 9; 50-107 Wrocław
tel. +48 71 77 81 33
fax +48 71 77 87 09
brm@um.wroc.pl
www.wroclaw.pl

Jest to też nowe podejście do studium. Nie jest to powielenie dotychczasowego układu, na co zwróci uwagę Pani Dyrektor w swojej prezentacji. Całość dokumentów w imieniu Prezydenta przygotowuje Biuro Rozwoju Wrocławia. Były przedstawione Panie Dyrektor, ale też są pracownicy BRM, osoby, które zajmują się planowaniem, przygotowane zawodowo i z doświadczeniem zawodowym w różnych dziedzinach. Jesteśmy wszyscy zarówno z BRW jak i Departamentu Zrównoważonego Rozwoju do Państwa dyspozycji. Dzisiaj jest prezentacja, jest możliwość spotkań w klubach, na komisjach. Mamy zaplanowane drugie spotkanie, chcemy po prostu w największym stopniu umożliwić Państwu poznanie dokumentu dużo przed rozpatrywaniem na sesji, z możliwością również uzyskania dodatkowych informacji. Zaplanowaliśmy to też tak, że to się zbiega z wyłożeniem studium w Muzeum Architektury, gdzie są wszystkie plansze. Możemy się kiedyś spotkać również w tym miejscu, gdzie mieszkańcy mają dostęp, gdzie dyżurują pracownicy i chcieliśmy, żeby równolegle Państwo Radni mieli wiedzę taką, żeby w przypadku pytań mieszkańców, czy jakiegoś zainteresowania, po prostu w odpowiednim czasie uzyskiwać takie informacje. Bardzo dziękuję za przyjęcie zaproszenia i przystępujemy do prezentacji.

Pani Anna Sroczyńska Dyrektor Biura Rozwoju Wrocławia – Pani Przewodnicząca, Szanowni Państwo. Panie Prezydencie dziękuję za miłe słowa wstępne. Dzisiaj jest czwarty dzień wyłożenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia do publicznego wglądu. Mamy za sobą dwa lata pracy nad tym dokumentem, bo takiego dokumentu szybko się nie robi. Z jednej strony przystąpiliśmy do opracowania studium z powodu zmian w prawie. W myśleniu o przyszłości miasta należało uwzględnić po zmianie prawa bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, tendencje demograficzne, możliwości finansowe, ustosunkowanie się do odnawialnych źródeł energii, czy też uwzględnić mapy zagrożenia powodziowego. Ale to są oczywiście tylko powody formalne. Ta druga strona to jest obserwacja zmian, które zachodzą w mieście. Zmiany potrzeb, zmiany aspiracji, zaangażowanie i chęć mieszkańców do udziału w kształtowaniu przestrzeni miejskiej, myślenie o jakości życia o zwartości miasta itd. To był ten ważniejszy powód. Muszę przyznać, że już od pierwszego dnia mieszkańcy brali udział i uczestniczyli w pracach nad studium. O takich szerokich konsultacjach informowałam Państwa na ostatniej sesji. Może przytoczę słowa Charlesa Montgomeryego dziennikarza, który zajmuje się przede wszystkim zagadnieniami planowania przestrzennego i urbanistyką, który powiedział, że miasto to coś czego nie jesteśmy w stanie stworzyć w pojedynkę. I rzeczywiście niejednen mieszkaniec czytając nasze studium znajdzie swoją opinię, uznaną opinię w tym dokumencie, wniosek czy swoje sugestie. Mieszkańcy tak naprawdę mogą się czuć współautorami tego studium. Dokument składa się z dwóch zasadniczych części. Pierwsza to uwarunkowania i te uwarunkowania są diagnozą aktualnej sytuacji z analizami urbanistycznymi z przeróżnymi danymi i reprezentowane są przez cztery rysunki studium. Druga część to kierunki. Jest to szesnaście rysunków. Rysunki te oddają perspektywę funkcjonowania miasta i jego rozwoju a aspekcie przestrzennym. Dzisiaj chcielibyśmy opowiedzieć Państwu o mieście na kilka głosów, głosów autorskich, odnosząc się do konkretnych rysunków studium. Każdy z nich opowiada o innej problematyce, ale całość tworzy jeden organizm miejski. Po tej prezentacji bardzo chętnie odpowiemy na pytania, dopowiemy to czym Państwo się jeszcze interesujecie, oczywiście deklarujemy w każdym momencie dodatkowe spotkania wyjaśniające i chęć podjęcia dyskusji. Na początku Pani Dyrektor Natalia Golis opowie o strukturze funkcjonalnej miasta, potem Przemysław Matyja o wskaźnikach urbanistycznych, Michał Wiącek o zamieszkiwaniu we Wrocławiu, Magdalena Argasińska o zieleni bez granic, Mateusz Majka o rzekach, Tomasz Smoliński o przestrzeniach publicznych, Sylwia Słopak o kompozycji tego miasta i Pani Dyrektor Monika Kozłowska-Święconek o zrównoważonej mobilności. Na koniec pokażemy jak korzystać z tego dokumentu przez internet.

W dyskusji głos zabrali:

Radna Katarzyna Obara-Kowalska – Jaki wzrost obszarów terenów zielonych przewidujecie Państwo w tym nowo powstającym studium w porównaniu do studium obowiązującego? Czy jest taki wskaźnik, który Państwo przyjęliście, czy można go jakoś określić, jakiego rodzaju to ma być zmiana? Generalnie chciałabym, żebyśmy spróbowali

wylistować takie główne różnice między studium obowiązującym dziś, ja rozumiem, że to dzisiaj padło w różnych obszarach przez Państwa przewidzianych, ale jakbyście Państwo mieli odpowiedzieć mieszkańcowi, trzy główne różnice między studium obowiązującym dzisiaj a tym nad którym pracujemy?

Pani Magdalena Argasińska – To nowatorskie całkowicie podejście do zieleni w nowym studium ma właśnie taki konkretny wymiar zwiększenia powierzchni przeznaczonej na zieleni i w takim zgrubnym szacunku jest to ponad 1500 ha. To jest to co zostało objęte strefą, głównie strefą zieleni dominującej. Natomiast obszarowe formy zieleni, które pokazywała Pani Dyrektor na planszy przeznaczeniowej, czyli tzw. szrafy, my to nazywamy zielone, są również obszarami wyłączonymi z zabudowy, które mają stanowić enklawy zieleni. To są począwszy od niewielkich obszarów, skwerów, zieleńców, po większe powierzchniowo, jak Państwo są tutaj w stanie zobaczyć, obszary już w tej chwili zagospodarowane różnymi formami zieleni. Te szrafy mają dwie funkcje tak jakby nadrzędne. Po pierwsze utrzymanie zieleni już istniejącej, po drugie utrzymanie nowych terenów tylko i wyłącznie na zieleni. Natomiast bezpośrednio ten podstawowy system przyrodniczy miasta został powiększony o ponad 1500 ha. Jedną z takich bardziej spektakularnych zmian to są oczywiście pola irygacyjne, które w obecnie obowiązującym studium przeznaczały część tego obszaru pod zabudowę mieszkaniową kameralną. W tej chwili zostały tak jakby usankcjonowane tam walory przyrodnicze i istniejące, i te, które w przyszłości będą się tam rozwijać, ponieważ nie jest to jeszcze obszar objęty Naturą 2000, natomiast myślę, że w niedługim czasie będzie. Oczywiście te obszary skupione są głównie granicznie wzdłuż Wrocławia, dlatego, że stworzyliśmy jak popatrzą Państwo na planszę zieleni, stworzony jest tak jakby okrąg zewnętrzny budujący ośnowę przyrodniczą dla miasta Wrocławia, to jest bardzo ważne. Wrocław nie ma uwarunkowań do tego, żeby być miastem leśnym, dlatego istotne jest to zewnętrzne prawie połączenie z tymi obszarami leśnymi, które są już w tej części aglomeracyjnej miasta. Taki był nasz zamysł i wydaje się, że to się udało.

Pani Natalia Golis z-ca dyrektora – Odpowiadając na drugie pytanie, podstawowa różnica, jeśli chodzi o style zamieszkiwania, czyli polityki zamieszkiwania jest taka, że w wyznaczonych obszarach indywidualnych, zabroniliśmy zabudowy wielorodzinnej, tylko i wyłącznie styl indywidualny charakteryzuje się zabudowaniami w formie domów jednorodzinnych. To jest pierwsza taka kluczowa zmiana. Generalnie można powiedzieć, że zmieniliśmy całą formułę dokumentu. Przede wszystkim zupełnie inaczej sformułowaliśmy dostęp do tego dokumentu w postaci tej karty. I ta karta ma być pełną informacją o danej przestrzeni. To jest taka druga różnica. Jeśli chodzi również o przestrzeń publiczną, wyznaczaliśmy je w stosunku do obecnego studium na całym obszarze miasta, w taki sposób aby one się między sobą łączyły i powiązały. Bardzo duża różnica jest podejściu w polityce mobilności, o którym opowiadała Pani Dyrektor. To są takie kluczowe zmiany. To co jeszcze mówiła Koleżanka w podejściu do zieleni. Określiłiśmy płaszczyznę wysokości na całym obszarze miasta, tego wcześniej nie było. I to jest ustalenie twarde w studium.

Radny Sebastian Lorenc – Bardzo podoba mi się pomysł umieszczenia kart jednostki urbanistycznej w ramach systemu informacji przestrzennej. Ja wszedłem na kartę nr D-13, czyli Oporów. Zestaw naprawdę świetnych, przydatnych danych. Natomiast brakuje mi tu jednej rzeczy, mianowicie w obszarze mobilności mamy sformułowania dot. rozwoju sieci tramwajowej i jest odniesienie do rysunku nr 14. Teraz, czy istnieje taka możliwość technicznie, żeby tutaj przy tym odniesieniu znalazł się przycisk bądź link, który bezpośrednio skieruje do tego rysunku, bo to bardzo ułatwi analizę poszczególnych jednostek urbanistycznych poprzez sięganie już do takich konkretnych zawężonych obszarów. Interesuje mnie to jakie są planowane korzyści rozwoju sieci tramwajowej na Oporowie.

Pani Dyrektor Anna Sroczyńska – Myślimy o tym i to będzie kolejny etap, który będzie udostępniony. Także będą wszystkie odniesienia do polityk w danej karcie, czyli ukaże się pełny jakby zakres informacji również w tym względzie. Nie potrafię powiedzieć czy uda nam się jeszcze na koniec wyłożenia, ale pracujemy nad tą aplikacją. Na pewno jak dokument zostanie przyjęty przez Radę Miejską, to już bezwzględnie będziemy to mieli w internecie.

Radny Marcin Krzyżanowski – Na wstępie tych informacji na temat studium mówiliście Państwo, że jednym z powodów, z którym trudno dyskutować, przystąpienia do nowych prac jest odpowiedź na wyzwania, które zmieniają się i które teraz stoją przed Wrocławiem. Ja mam takie pytanie, jeśli chodzi o te miejsca, o których często rozmawiamy na naszej komisji, gdzie problemy komunikacyjne są najbardziej wyraźne, dla mnie to jest na przykład Wojnów, Strachocin, Maślice, rejon ul. Królewieckiej. Mam pytanie jak te wyzwania, które przed nami stoją w tych obszarach, jak Państwo przez pryzmat studium patrzycie na te obszary i rozwiązywanie tych problemów komunikacyjnych poprzez wyznaczanie nowych kierunków, ale też w porównaniu z tym co było, czyli problem to jak stare studium odnosiło się do tych części, a jak nowe studium odnosi się i gdzie są te różnice i te nowe podejście? Drugie pytanie dotyczy planów infrastrukturalnych, planów związanych z komunikacją publiczną. Jest tu dużo nowych odcinków, dotyczących budowy nowych linii tramwajowych, przedłużania linii tramwajowych. Pytanie jest czy na tym etapie te propozycje, te korytarze, te warianty, które są wpisywane, czy teren już pod to jest zabezpieczony, te korytarze przebiegają na korytarzach np. gminnych, czy to są obszary, które wiązałyby się z wykupem? I jeszcze jedna rzecz, tych linii jest sporo, planów jest dużo i nie znalazłem takiej informacji. W związku z tym, że będzie to wymagało nowego taboru, czy Państwo tu na etapie studium podchodziliście do tego tematu, gdzie miałyby być np. nowa zajezdnia umiejscowiona, wydaje się to bardzo istotne, jeśli chodzi o dojazdy na trasy?

Pani Dyrektor Anna Sroczyńska – Zanim Pani Dyrektor Monika Kozłowska-Święconek o szczegółach opowie, to chciałam też zwrócić uwagę na to, że studium jest dokumentem, dokumentem dość ogólnym, dlatego w studium planujemy. Jak mamy to zapisane i rezerwy wyznaczone, bo to na etapie całego miasta wyznacza się te rezerwy, to dopiero potem można myśleć o realizacji. Bo Pan bardziej pytał o sprawy realizacyjne, więc jeżeli mamy zaplanowane, jakby przyjęte w kierunkach, to też będziemy starać się dążyć do realizacji tego, oczywiście w okresach krótkookresowych, długookresowych i za każdym razem reagować, jeżeli się okaże, że jakaś rezerwa komunikacyjna jest zagrożona.

Pani Dyrektor Monika Kozłowska-Święconek – Najpierw może na tą pierwszą część bardziej filozoficzną i trochę odpowiadającą na te zmiany, czy demografię, nowe uwarunkowania, które powstały od czasu uchwalenia studium z 2010 roku. Jak słusznie Pan zauważył na tyle dużo się zmieniło, że przystępując do prac nad nowym studium najpierw poczyniliśmy taką bogatą analizę tzw. 22 obszarów rozwoju. Przeanalizowaliśmy mianowicie wszystkie aspekty związane z rozwojem terenów przede wszystkim mieszkaniowych, bo to zapotrzebowanie na transport publiczny zawsze związane jest najbardziej z osiedlami, z terenami mieszkaniowymi. Na podstawie tych analiz stwierdziliśmy, czy zidentyfikowaliśmy właśnie te 22 obszary rozwoju, o których w projekcie tego obecnego studium jest mowa, bo one były takim punktem wyjściowym do zweryfikowania wszystkich naszych zagadnień, czy podejścia do transportu publicznego m.in. w odniesieniu do poprzedniego studium. To spowodowało, że zidentyfikowaliśmy obszary, jednocześnie zaciągnęliśmy wiedzę od mieszkańców w ramach konsultacji społecznych, które już przecież odbywały się od 2015 roku, z jakimi problemami się zmagają i co jest największa bolączką. W konsekwencji tego powstał nowy system tras tramwajowych między innymi, bo jak Pan zauważył tych tras tramwajowych jest tego systemu podstawowego o wiele więcej niż było w poprzednim studium. Pojawiły się nowe korytarze i te nowe korytarze pojawiły się właśnie tam, gdzie zostały zidentyfikowane największe problemy. Przy czym jedna uwaga jest ważna, że ten system tras tramwajowych zaznaczony w studium na żółto, to są korytarze, które chcemy zabezpieczać na potrzeby transportu tramwajowego, ale jeśli powstaną okoliczności i będzie taka potrzeba, to te korytarze możemy wykorzystać na transport autobusowy z priorytetem. To nie musi być od razu tramwaj. Zakładamy, że to są na tyle poważne inwestycje, że można je w etapach docelowych realizować w inny sposób, na przykład właśnie autobusem z priorytetem. To jest ta pierwsza część, które spowodowała, że zweryfikowaliśmy bardzo silnie te zagadnienia związane z tramwajami. Druga rzecz jest taka, że w międzyczasie w 2016 roku Pan Prezydent ogłosił Wrocławski Program Tramwajowy i ten program został zaaplikowany do studium. Pojawiły się

oczywiście nowe elementy, albo elementy lekko zmodyfikowane, ale generalnie ta zasada obsługi tramwajami dużych osiedli wrocławskich pozostała i została wskazana i rozwinięta. Nowością w podejściu do transportu tramwajowego w studium jest jeszcze to, że pokazujemy kierunki wyprowadzania nawet poza Wrocław transportu tramwajowego. Takim przykładem jest m.in. osiedle Ołtaszyn, Krzyki, Partynice, czyli ten kompleks południa z propozycją wyprowadzenia tramwaju nawet do skrzyżowania z drogą Bielany, Łany, Długołęka, ze zorganizowaniem parkingu przesiadkowego. To jest nowość. Odpowiadając na Pana pytania związane z takimi szczegółami, na które studium nie odpowie, bo studium jest dokumentem strategicznym, pokazuje korytarze, zasady, filozofię, a potem na etapie planu miejscowego narzuca na nas obowiązek rezerwowania korytarzy na te elementy. W większości te korytarze są zaprojektowane, czy przewidziane w taki sposób, że jesteśmy w stanie te rezerwy utrzymywać, bądź już je mamy w sporządzanych i obowiązujących planach miejscowych, ale jak Pan pewnie wie prowadzimy inwestycje tramwajowe trzy na najbliższe trzy lata do 2020 roku i kolejne dwie, które rozpoczynają swoje istnienie w przestrzeni miejskiej. Te trzy pierwsze to jest realizowana Hubska, tramwaj na Nowy Dwór i Długa, Popowicka, i to już się dzieje, to jest już prawie na etapie przetargu. Kolejne dwie to jest zaciągnięty właśnie z planu tramwajowego tramwaj na Ołtaszyn i tramwaj na Swojczyce. Zaczęliśmy właśnie w zeszłym miesiącu konsultacje społeczne z mieszkańcami Ołtaszyna nad wyborem wariantu, a tramwaj na Swojczyce rozpoczyna projektowanie koncepcyjne, most jest już projektowany z uwzględnieniem tramwaju, więc te rzeczy się dzieją, aczkolwiek one muszą ze spokojem systematycznie iść bo to są poważne zadania, duże inwestycje i będziemy pracować nad kolejnymi. Zajeżdźnia jest w trakcie analiz, jesteśmy na końcu drogi mam nadzieję. Analizy, które sporządziło na te potrzeby MPK wskazują, że ona musi być usytuowana w zachodniej części miasta i tam ta lokalizacja jest poszukiwana, doprecyzowana, analizujemy ją przestrzennie i formalnie w zakresie dostępności terenu i powiązań z siecią tramwajową. Ona jest szczególnie istotna w momencie, kiedy powstanie tramwaj na Nowy Dwór m.in. i Długa, Popowicka, dlatego to zachodnia część miasta jest taka ważna.

Pan Adam Grehl Wiceprezydent Wrocławia – Ja bym jeszcze podkreślił, że trzeba widzieć studium i potem plan zagospodarowania. Dlatego ważne jest, żeby w studium pokazywać te warianty a szczegóły potem w planie zagospodarowania tak, żeby nie dopuścić do zabudowy tych korytarzy.

Radna Renata Mauer-Różańska - Chciałam zapytać o obszary przeznaczone na sport i rekreację, te obszary, które nie pokrywają się z terenami zielonymi. Tam one były specjalnie oznaczone. Chciałam zapytać czy to znaczy, że na tych terenach może powstać tylko i wyłącznie infrastruktura sportowo-rekreacyjna, czy jeżeli mamy zakreślony dany obszar, to jest to całkowicie obszar przeznaczony właśnie na ten cel? I czy ten obszar wzrósł w stosunku do poprzedniego studium?

Pani Magdalena Argasińska – Są to obszary, na których należy utrzymać dominującą funkcję sportową. Wiadomo, że tej funkcji sportowo-rekreacyjnej towarzyszyć muszą funkcje trochę usługowe, trochę komunikacyjne, w postaci parkingów. Tu mając na myśli funkcję dominującą rekreacyjno-sportową, mamy na myśli stworzenie kompleksów, które by całościowo wychodziły naprzeciw mieszkańcom. Bo jeżeli chcą, żeby w danym obszarze była hala sportowa, to ta hala sportowa jest tutaj możliwa. Jeżeli chcą, żeby towarzyszyło mu boisko terenowe, to ono jest możliwe. Mamy tu na myśli tworzenie pełnej infrastruktury do funkcji rekreacyjno-sportowej. I ich jest sporo dodatkowych, z tym, że to tak jak podobnie z zielenią, to są miejsca zarezerwowane tylko na te funkcje. Natomiast w całym obszarze studium, w całym obszarze Wrocławia dopuszczone są oczywiście te funkcje, także one mogą się pojawić w różnych innych miejscach również, w obszarach mieszkaniowych oczywiście głównie. W poprzednim studium w ogóle nie było wyznaczonych terenów, obszarów wskazanych na dominującą funkcję sportowo-rekreacyjną. Wskazanych było kilka istniejących obszarów pełniących tą funkcję, w postaci Pól Marsowych, czy stadionów i Morskiego Oka. Natomiast tu w tym studium pojawiają się zupełnie nowe obszary, którym nadaje się tą funkcję. Przystępując do studium określiliśmy jakie jest zapotrzebowanie na funkcję sportową i jaki jest stan istniejący, i tu faktycznie staraliśmy się tak wprowadzić,

zaprojektować, zaplanować te obszary aby w jednostkach, gdzie dominuje funkcja mieszkaniowa znalazły się te tereny.

Przewodnicząca Agnieszka Kędzierska podziękowała osobom zaproszonym oraz radnym za przyjście na prezentację nowego *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia*, zwracając się do radnych o aktywny udział w konsultacjach jakie teraz będą się odbywały, ponowiła prośbę o to aby w najbliższych dniach przeanalizować studium, zastanowić się nad konstruktywnymi wnioskami, które chcieliby radni do niego wnieść.

Przewodnicząca Komisji

Agnieszka Kędzierska

protokół sporządził
Ryszard Parkitny